

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสุขในการทำงานของบุคลากรสายยุติธรรมภาค 4 เป็นการวิจัย โดยใช้แบบสอบถามแบบตอบด้วยตนเอง เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการวิจัยถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสุขในการทำงาน ของบุคลากรสายยุติธรรมภาค 4 โดยผู้วิจัย ได้กำหนดแนวทางการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร ได้แก่ บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในสายยุติธรรมภาค 4 จำนวน 954 คน ประกอบด้วย

3.1.1.1 ศาลจังหวัด	จำนวน	613	คน
3.1.1.2 ศาลแขวง	จำนวน	91	คน
3.1.1.3 ศาลเยาวชนและครอบครัว	จำนวน	250	คน
รวม	จำนวน	954	คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในสายยุติธรรมภาค 4 โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามขั้นตอน ดังนี้

สูตร
$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2} \quad (3 - 1)$$

จากสูตร n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
 N แทน จำนวนประชากร
 e แทน ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง จะกำหนดให้มีค่า
 0.05 แทนค่าในสูตร ได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{แทนค่า} \quad n &= \frac{954}{1 + (954)(0.05^2)} \\
 &= \frac{954}{1 + (954 \times .0025)} \\
 &= \frac{954}{1 + (2.385)} \\
 &= \frac{954}{3.385} \\
 &= 281.42
 \end{aligned}$$

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จากการคำนวณสูตรของทาโร ยามาเน่
 คำนวณได้ 281.83 คน เพื่อให้ข้อมูลที่สมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงเพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างเป็น 282 คน

3.1.3 การสุ่มตัวอย่าง มีขั้นตอน ดังนี้

3.1.3.1 กำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยใช้
 จำนวนประชากร บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในสายยุติธรรมภาค 4 ตามเขตอำนาจศาล เป็นเกณฑ์ในการ
 กำหนดสัดส่วน เทียบกับจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 282 คน ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1

จำนวนบุคลากรสายยุติธรรมภาค 4

ลำดับที่	เขตอำนาจศาล	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1	ศาลจังหวัด	613	181
2	ศาลแขวง	91	27
3	ศาลเยาวชนและครอบครัว	250	74
	รวม	954	282

หมายเหตุ. ปรับปรุงจาก จำนวนบุคลากรสายยุติธรรมภาค 4. (น. 11 - 12), โดย สำนักงานอธิบดีผู้พิพากษาภาค 4, 2558, ขอนแก่น.

3.1.3.2 การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับสลาก

ผู้วิจัย ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละเขตอำนาจศาล แล้วผู้วิจัย ทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลาก เพื่อเก็บข้อมูลจนครบ 282 คน วิธีการ คือ ทำกล่องจับสลากทั้งหมดจำนวน 3 กล่อง พร้อมเขียนชื่อบุคลากร จากนั้นทำสลากด้วยการเขียนเลขที่ ตามบัญชีรายชื่อบุคลากรให้ครบตามจำนวนของแต่ละเขต แล้วดำเนินการหยิบสลากทีละใบ พร้อมบันทึก นำไปเปรียบเทียบว่า เลขที่สลากดังกล่าวตรงกับอันดับบุคคลที่เท่าไรของบัญชีรายชื่อ การดำเนินการนั้น หลังจากหยิบทุกครั้ง ให้นำสลากที่หยิบได้ใส่ลงกล่องคืน เพื่อให้ทุกเลขที่รายชื่อมีโอกาสได้ถูกเลือกเท่า ๆ กัน หากได้รายชื่อเดิมให้จับสลากใหม่

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 ลักษณะเครื่องมือ

ในการศึกษาครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ซึ่งให้กลุ่มตัวอย่างตอบด้วยตนเอง โดยผู้วิจัย สร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยข้อคำถามได้ครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามปลายปิด ประเภทสอบถามรายการ (Check List) เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ประเภทตำแหน่งงาน

ตอนที่ 2 แบบถามข้อมูล เกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจการทำงาน ของบุคลากรสายยุติธรรมภาค 4 ซึ่ง ประกอบด้วย กลุ่มข้อคำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงาน 7 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยผู้นำองค์กร, ปัจจัยความสัมพันธ์ในสถานที่ทำงาน, ปัจจัยความรักในการทำงาน,

ปัจจัยค่านิยมร่วมขององค์กร, ปัจจัยคุณภาพชีวิตในการทำงาน, ปัจจัยลักษณะงาน และปัจจัยการให้รางวัล โดยผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบตามระดับความสุข 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด, มาก, ปานกลาง, น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถาม เกี่ยวกับระดับความสุขในการทำงานของบุคลากรสายยุติธรรม ภาค 4 เป็นแบบสอบถามประเภทมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ (Lilert's Scale) โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบตามระดับความสุขในการทำงาน 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด, มาก, ปานกลาง, น้อย และน้อยที่สุด ซึ่ง ประกอบด้วย กลุ่มข้อคำถามเกี่ยวกับความสุขในการทำงาน จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรื่นรมย์ในการทำงาน ด้านความพึงพอใจในการทำงาน และด้านความกระตือรือร้นในการทำงาน

ตอนที่ 4 ข้อคำถามปลายเปิด (Open - Ended Questionnaire) เกี่ยวกับข้อเสนอแนะทั่วไปที่จะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมความสุขในการทำงาน เป็นชนิดปลายเปิด เปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามอย่างอิสระ

3.2.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

3.2.2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสุขในการทำงานของบุคลากร และวิธีสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 65)

3.2.2.2 กำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิด วัตถุประสงค์ และองค์ประกอบที่ทำให้ทราบถึง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสุขในการทำงานของบุคลากร แล้วนำมาเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม ทั้งแบบสอบถามปลายปิด และแบบสอบถามปลายเปิด

3.2.2.3 ร่างแบบสอบถาม เสนอที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบ แก้ไข และเสนอแนะปรับปรุง เพื่อความเหมาะสม และความถูกต้องของแบบสอบถาม

3.2.2.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุง แล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ ให้พิจารณา และทำการตรวจสอบหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา ภาษา การวัดและประเมินผล และพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ โดยวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Objective Congruence หรือ IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ

3.2.2.5 นำแบบสอบถาม ไปทดสอบ (Try Out) กับบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในสายยุติธรรม ภาค 4 จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์ เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างรายข้อกับรวมทุกข้อ (Item - Total Correlation) และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ (Cronbach) ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ .22 ถึง .88 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .90

3.2.2.6 จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปเก็บข้อมูลตามกลุ่มตัวอย่าง

3.2.3 การหาคุณภาพเครื่องมือ

3.2.3.1 นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ประเมินความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยใช้สูตร IOC (Index of Item Objective Congruence) ตามวิธีของ (Rovinelli) และ (Hambleton) (สมนึก กัททิยธานี, 2544, น. 219 - 233) เกณฑ์การให้คะแนนมีดังนี้

- 1) ให้คะแนน + 1 เมื่อผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่า ข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์
- 2) ให้คะแนน 0 เมื่อผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่า ข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์
- 3) ให้คะแนน - 1 เมื่อผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่า ข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ แล้วนำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC ตามสูตร

$$\text{สูตร} \quad \text{IOC} = \frac{\sum X}{N} \quad (3 - 2)$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์
 $\sum X$ แทน ผลคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์

1. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.66 - 1.00 มีค่าความเที่ยงตรงสูง ใช้ได้
2. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.66 ต้องปรับปรุง ยังใช้ไม่ได้

การตรวจสอบครอบคลุมความถูกต้องเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความถูกต้อง ความเที่ยงตรง เชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ความถูกต้องของรูปแบบแบบสอบถาม และการใช้ภาษา เพื่อให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ และเพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม โดยแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้คำแนะนำในการสร้างแบบสอบถาม เพื่อให้แบบสอบถามมีคุณภาพมากขึ้น ผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย

1. อาจารย์วินัย แสงกล้า อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต (ภาษาไทย) เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา
2. นางสุทธิ กิติประวัติ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ สำนักงานประจำศาลแรงงานภาค 4 วุฒิการศึกษา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

3. ผศ.ดร. รังสรรค์ สิงห์เลิศ อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม วุฒิการศึกษา ปรัชญาคุชฎีบัณฑิต (ประชากรศาสตร์) เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

3.3.1 ขอนหนังสือรับรอง และแนะนำตัวผู้วิจัยจากคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงผู้อำนวยการประจำสำนักอำนวยการ / สำนักงานประจำศาล ในสังกัดภาค 4 เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้บุคลากรผู้ปฏิบัติงานในแต่ละศาลตอบแบบสอบถาม

3.3.2 ผู้วิจัยนำหนังสือแนะนำตัว และขอเข้าเก็บข้อมูล จากคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พร้อมด้วยแบบสอบถาม ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่าง โดยส่งแบบสอบถามไปยังผู้อำนวยการสำนักอำนวยการ / สำนักงานประจำศาล ในสังกัดภาค 4 เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการสำนักอำนวยการ / สำนักงานประจำศาลในสังกัดภาค 4 ในการแจกแบบสอบถามให้แก่บุคลากรในศาล เพื่อตอบแบบสอบถาม

3.3.3 ติดตามขอรับแบบสอบถามคืน รวบรวมแบบสอบถาม หลังจากนั้น ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ในการตอบแบบสอบถาม รวบรวมข้อมูลเพื่อนำไปวิเคราะห์ต่อไป

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากแบบสอบถาม จะนำมาประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ในการประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

3.4.1 นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ ตรวจสอบความสมบูรณ์ และความถูกต้องทุกฉบับ

3.4.2 นำแบบสอบถามที่มีบูรณ์แล้ว ลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding From)

3.4.3 นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้ว ให้คะแนนแต่ละข้อที่กำหนดเกณฑ์ของการให้คะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 103)

มากที่สุด	กำหนดให้	5	คะแนน
มาก	กำหนดให้	4	คะแนน
ปานกลาง	กำหนดให้	3	คะแนน
น้อย	กำหนดให้	2	คะแนน

น้อยที่สุด กำหนดให้ 1 คะแนน

3.4.4 นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้ว ไปประมวลผลข้อมูล โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป แล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์การให้ความหมายหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 103)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายความว่า ความสุขในการทำงานของบุคลากรสายยุติธรรม ภาค 4 อยู่ในระดับ มากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายความว่า ความสุขในการทำงานของบุคลากรสายยุติธรรม ภาค 4 อยู่ในระดับ มาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายความว่า ความสุขในการทำงานของบุคลากรสายยุติธรรม ภาค 4 อยู่ในระดับ ปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายความว่า ความสุขในการทำงานของบุคลากรสายยุติธรรม ภาค 4 อยู่ในระดับ น้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายความว่า ความสุขในการทำงานของบุคลากรสายยุติธรรม ภาค 4 อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำหลักสถิติมาประกอบการวิเคราะห์แบบสอบถาม ดังนี้

3.5.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ผู้วิจัยใช้สถิติ คือ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)

3.5.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ระดับความสุขในการทำงาน ของบุคลากรสายยุติธรรมภาค 4 ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Stand Deviation)

3.5.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสุขในการทำงาน ของบุคลากรสายยุติธรรมภาค 4 ใช้การวิเคราะห์พหุคูณถดถอยเชิงเส้น (Multiple Linear Regression Analysis) เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระตั้งแต่สองตัวขึ้นไป ที่มีผลต่อตัวแปรตาม โดยการคัดเลือกตัวแปรอิสระเข้าสมการทีละตัว

3.5.4 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อการพัฒนาการทำงานของบุคลากรสายยุติธรรมภาค 4 โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอในเชิงพรรณนาด้วยความแจกแจงความถี่